

Bodø Sildoljefabrikk A/S
Postboks 91
8001 Bodø

97/08714 - 008
401.31 230301
SØR TE.SBR 060401

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06

E-post: postmottak@sft.telemax.no
Internett: www.sft.no

19 MARS 2001

Dato:

Vår ref.: 2000/1097 - 15408/2000-038

Deres ref.:

Saksbehandler: Egil Strøm

Oversendelse av vedtak om utslippstillatelse

Vi viser til Deres søknad om utslippstillatelse av 12.05.2000.

Statens forurensningstilsyn (SFT) har sluttbehandlet søknaden og har besluttet å gi utslippstillatelse på visse vilkår. Utslippstillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brev. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 18 og § 11, jfr. § 16.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen iht forurensningsloven § 18. Endringer skal gjøres skriftlig. Eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jfr. forurensningsloven § 56.

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Begrunnelse for avgjørelsen

Fiskeolje-/fiskemelindustrien ble meddelt tillatelser for utslipp til vann og luft på syttitallet. På grunn av den teknologiske utviklingen innen bransjen og den generelle utviklingen av miljøkrav til industriell virksomhet, fant SFT å ville oppdatere/revidere disse utslippstillatelsene. Alle bedriftene i bransjen ble derfor pålagt å søke nye utslippstillatelser.

Bodø Sildoljefabrikk A/S har i forbindelse med oppdateringen søkt om utslippstillatelse for utvidet produksjon for å kunne ha mulighet for å prosessere råstoffet når det er tilgjengelig. Det er søkt om tillatelse til å øke driftstiden fra 164 døgn til 350 døgn pr. år. Derved vil produksjonen av fiskemel kunne øke fra ca. 25.000 til inntil 53.000 tonn pr. år, mens produksjonen av fiskeolje vil kunne øke fra ca. 13.000 til inntil ca. 27.000 tonn pr. år.

Produksjon av fiskemel og fiskeolje til fôr for oppdrettsnæringen er en viktig utnyttelse av fiskeressursene. Prosessene medfører imidlertid utslipp til luft, som kan gi luktulemper i nærområdene til fabrikkene. Dessuten medfører virksomheten relativt betydelige utslipp til vann av organisk stoff, ikke minst av nitrogenholdige forbindelser.

Bodø Sildoljefabrikk A/S har gjennomført flere tiltak for å redusere luktulempene (vasking av røykgassene, forbrenning og behandling med ozon) og vurderer ytterligere tiltak, bl.a. bedre spredning av utslippene. Deler av prosessavløpsvannet renses i sedimenteringskum og i fettavskiller. Alt prosessavløpsvann ledes ut på 20 m dyp i Nyholmsundet. Bedriftens beliggenhet medfører at det i liten grad er støyulemper fra bedriften. Bedriften er plaget av at uvedkommende hensetter avfall på bedriftens område, men alt avfall fra bedriften leveres til godkjente ordninger.

Økt produksjon vil medføre økte utslipp til vann og økt risiko for episoder med luktulemper. SFT har tatt hensyn til dette, samt til de merknader som naboer, kommunen, Fylkesmannen i Nordland og andre har gitt, ved behandlingen av søknaden.

SFT har satt krav til råstoffkvaliteten, siden denne påvirker utslippet til vann og mulige luktulemper. Videre er kravet til utslipp av suspendert stoff til vann skjerpet, og bedriften skal rense prosessavløpsvannet for fett i tilstrekkelig dimensjonert renseanlegg, før det ledes ut på 20 m dyp i Nyholmsundet.

SFT er opptatt av at luktulempene fra bedriften skal reduseres. Bedriften er derfor som tidligere pålagt å rense prosessluften før utslipp og å begrense diffuse utslipp mest mulig. Det er en målsetning at driften ved anlegget ikke skal bidra til lukt i boligområdene med mer enn 5 ganger luktterskelverdien. Ved dette nivået vil folk flest ikke kunne identifisere luktulemper. Bedriften er pålagt å kartlegge sitt bidrag gjennom målinger og beregninger og eventuelt også redegjøre for tiltak som sikrer at den fastsatte grensen overholdes. Dette kravet er i tråd med tilsvarende krav til danske fiskemelbedrifter, men er noe strengere enn tilsvarende krav Fylkesmannen har gitt til fôrprodusenter.

Med den beliggenhet bedriften har, kan lukta påvirke ganske mange mennesker i Bodø. SFT har derfor ikke villet gi tillatelse til økt produksjon, før det er avklart at bedriften overholder de nye luktkravene.

Siden det er en teoretisk mulighet for dannelse av dioksinforbindelser i forbrenningsprosessene, har SFT funnet det riktig å pålegge bedriften et ansvar for å få kartlagt dette. Vurderingene kan gjerne gjøres som et samarbeid innen bransjen.

Bedriften er pålagt å gjennomføre en teknisk miljøanalyse og skal vurdere alternativ behandling av våtorganisk avfall. For øvrig er det satt krav til fyringsanlegg, til støy og til avfallsbehandling i tråd med nasjonale retningslinjer og forskrifter. Videre skal bedriften utarbeide et måleprogram for kontroll av at utslippskrav og andre krav overholdes.

Det er ingen tvil om at en lokalisering av en fiskemelfabrikk i nærheten av bymessig bebyggelse vil gi konflikter knyttet til lukt. SFT vurderer det slik at det gjennom målrettet og systematisk arbeid vil være mulig å redusere luktulempene fra bedriften. Inntil dette har gitt resultater, vil imidlertid SFT, som nevnt, ikke gi tillatelse til økt produksjon, selv om dette betyr at bedriften ikke får full fleksibilitet til å utnytte tilgjengelig råstoff.

Tillatelsen og en mer omfattende beskrivelse av saksgangen og begrunnelse følger som vedlegg til dette brev.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
Dokumentasjon av tiltak knyttet til støvutslipp	31.12.2001	4.2
Kartlegging og beregning av spredning av luktstoffer	30.09.2001	4.2
Utredning av eventuelle tiltak med tidsplan, for å overholde luktkrav	31.03.2002	4.2
Overholdelse av luktkrav	30.09.2002	4.2
Utredning av alternativ disponering av våtorganisk avfall	31.12.2001	7
Innsendelse av miljørisikovurderinger med evt. planlagte tiltak	30.09.2001	8.1, 8.2.1
Innsendelse av vurdering av mulige dioksinutslipp	30.09.2001	9.1
Innsendelse av teknisk miljøanalyse, inkl. avfallsplan	31.12.2001	9.2
Innsendelse av måleprogram for vannutslipp og utslipp fra fyringsanlegg	30.09.2001	11.2
Årlig rapportering	01.03.	11.2

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram. Eventuell klage skal angi hva det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til SFT.

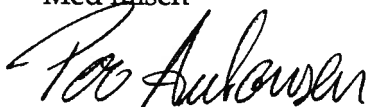
Eventuell klage fører ikke til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. SFT eller Miljøverndepartementet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til SFT. Øvrige opplysninger om

saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil SFT også kunne gi på forespørsel.

Kopi av dette brev med vedlegg er sendt berørte i saken i henhold til vedlagte adresseliste.

Med hilsen

Per Antonsen (e.f.)
seksjonssjef

Egil Strøm
overingeniør

*Vedlegg: Utslippstillatelse med vilkår
Begrunnelse for tillatelsen*

*Kopi til:
Bodø kommune
Helse- og sosialavdelingen
Rådhuset
Postboks 319
8001 Bodø*

*Gerd-A. Andreassen
Sjøgata 1
8006 Bodø*

*Nordland fylkesfiskarlag
Boks 103
8001 Bodø*

*Bodø kommune
Teknisk avdeling
Herredshuset
Postboks 543
8001 Bodø*

*Fylkesmannen i Nordland
Statens hus
8002 Bodø*

Utslippstillatelse

for

Bodø Sildoljefabrikk A/S

gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr 6, § 11, jf § 16 og med endring i medhold av § 18. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 12.05.00, samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilkårene er gitt på side 2 til og med side 9. Endringer som bedriften ønsker å foreta i forhold til opplysninger som den har gitt i søknaden eller under saksbehandlingen, det være seg med hensyn til art og mengde av innsatsstoffer og produkter, produksjons- eller renseutstyr, skal være skriftlig avklart med SFT på forhånd.

Tillatelsen gjelder fra d.d. og erstatter utslippstillatelse av 18.12.75, gitt av Miljøverndepartementet, med senere endringer.

Bedriftsdata:

Bedrift:	Bodø Sildoljefabrikk A/S	Beliggenhet:	gnr.138, bnr. 416, 424
Bransje:	Bearbeiding og konservering av fisk og fiskevarer	Kommune:	Bodø
Postadr:	Postboks 91	Fylke:	Nordland
Poststed:	8001 Bodø		

SFTs referanse:

Arkivkode: 408/2000 - 038

Tillatelse gitt:	19 MARS 2001	Endringsnummer:	Endret:
 Egil Strøm overingeniør		 Per Antonsen (e.f.) seksjonssjef	

1. Produksjonsforhold/utslippsforhold:

Tillatelsen gjelder for en årlig produksjon av inntil 25.000 tonn fiskemel og inntil 13.000 tonn fiskeolje.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengden, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået, medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

Tillatelsen omfatter også fyringsanlegg.

De komponenter som er antatt å ha de største miljømessige konsekvenser, er regulert i tillatelsens vilkårsdel. Tillatelsen omfatter også utslipp av komponenter som ikke er særskilt regulert gjennom vilkårene, i den grad opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen, eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet.

2. Generelle vilkår

2.1. Plikt til å redusere utslipp så langt som mulig

All forurensning fra bedriften er isolert sett uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte grenser, plikter bedriften å redusere dem så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke er satt spesifikke grenser for.

2.2. Energieffektivitet

Bedriften skal ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon i anleggene.

2.3. Utnyttelse av spillvarme

Det skal legges til rette for at energi i eventuell spillvarme fra nye anlegg skal kunne utnyttes internt eller eksternt.

3. Utslipp til vann

3.1. Utslippsbegrensninger

Følgende utslippsgrenser gjelder:

Utslipps-komponent	Utslipps-kilde	Utslippsgrenser		Gjelder fra
		Konsentrasjons-grense g/ tonn råstoff	Midlingstid	
Suspendert organisk stoff (S-TS)	Prosessanlegget*	300	døgn	d.d.

* Inkludert utslipp fra rengjøring, lossing, spylevann, o.l.

3.2. Utslippsreducerende tiltak, renseanlegg m.m.

Vannforbruket skal generelt begrenses i så stor grad som mulig.

Fettholdig prosessavløpsvann fra rengjøring, spyling, lossing, o.l. skal passere en tilstrekkelig dimensjonert sedimenteringskum og fettavskiller før utslipp. Fettavskilleren skal dimensjoneres slik at utslippet av fett ikke overstiger 100 mg/l. Fettavskiller, etc. skal etterses og tømmes regelmessig.

Lagertanker og lignende skal sikres på en slik måte at eventuelle uhell ikke medfører utslipp til sjø.

3.3. Oljeholdig avløpsvann fra verksteder o.l.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann skal renses tilfredsstillende, jfr. internkontroll-forskriften § 5 punkt 6 og forskrift om utslipp av oljeholdig avløpsvann og om bruk og merking av vaske- og avfettingsmidler av 1. november 1983. Ny forskrift forventes å tre i kraft 1. kvartal 2001.

3.4. Sanitæravløpsvann

Sanitæravløpsvannet skal etter sedimentering ledes til utslipp i Nyholmsundet.

Bedriften skal tilknytte sitt sanitæravløpsvann til kommunalt nett innen tidsfrister og på vilkår som kommunen setter.

3.5. Utslippssted for prosessavløp

Prosessavløpsvannet skal etter rensing ledes til eksisterende dypvannsledning med utslipp på 20 m dyp i Nyholmsundet.

Ledningen skal være godt forankret og klart avmerket på kart.

Der det er skipsfart, skal bedriften sørge for godkjenning etter havneloven, § 6, 3. ledd/ § 18, 1.ledd. Myndighet for dette er havnestyret i områder der det er etablert lokal havneadministrasjon, og ellers Kystverkets distriktskontor.

3.6. Mudring

Dersom det på grunn av sedimentering på grunn av bedriftens utslipp skulle vise seg å være nødvendig med mudring, må denne bekostes av bedriften. Egen søknad om tillatelse til mudring skal sendes fylkesmannen, jfr. forskrift om regulering av mudring og dumping i sjø og vassdrag av 4. desember 1997.

4. Utslipp til luft

4.1. Utslippsbegrensninger

Følgende utslippsgrenser gjelder:

Utslipps-komponent	Utslipps-kilde	Utslippsgrenser*		Gjelder fra
		Konsentrasjons-grense, mg/Nm ³	Midlingstid	
NO _x	Fyringsanlegg	300	12 timer	dd
Støv	Fyringsanlegg	30	12 timer	dd
CO	Fyringsanlegg	10	½ time	dd

*Gjelder ved 3 volum% O₂

100

12 timer

Krav til luktutslipp fremgår av pkt. 4.2.

4.2. Bedriftsinterne tiltak, renseanlegg m.m.

Alle aktiviteter som kan føre til utslipp av lukt til omgivelsene, må foregå mest mulig innelukket. Lasting, lossing, lagring av råvarer/ferdigprodukt og eventuell ventilasjon fra produksjonsområder, må skje på en slik måte at minst mulig luft slippes urensset ut i omgivelsene. Bedriften skal være særlig aktpågivende når vindretningen er mot byen og ved eventuelt mottak av råstoff av dårlig kvalitet (jfr. pkt. 5).

Aktivitetene må være lagt opp på en slik måte at sjenerende støv ikke slipper ut av produksjons- og transportsystemene. Bedriften skal innen 31.12.2001 dokumentere at nødvendige tiltak for å hindre utslipp av støv, er gjennomført.

All prosessluft skal renses før utslipp til luft.

Diffuse utslipp skal ikke gi vesentlige luktsjenanse utenfor bedriftens område. Bedriften skal i sin daglige drift begrense luktsjenanse fra diffuse utslipp mest mulig.

Innen 30.09.2002 skal driften av virksomheten ikke medføre at virksomhetens samlede bidrag til luktbelastningen overskrider fastsatte luktgrenseverdier. Disse grenseverdiene er 5 LE/Nm³ i bolig- og byområder og 10 LE/Nm³ i industriområder, med en midlingstid på 1 minutt (LE = luktekvivalenter).

Bedriften skal innen 30.09.2001 gjennomføre kartlegging og beregning av spredningen av luktstoffer for å dokumentere bedriftens bidrag til luftimmisjonen. Måling og beregning av luktimmisjonsbidraget skal skje i henhold til danske retningslinjer, jfr. pkt. 11.2.

Om nødvendig skal bedriften innen 31.03.2002 beskrive tiltak og en tidsplan for å redusere luktende utslipp og derved bringe bedriftens bidrag til luktimmisjonen innenfor fastsatte grenser.

Bedriften skal etablere et system for registrering av klager. Oversikt over alle registrert klager skal vedlegges årlig egenrapport, jfr. pkt.11.2.

4.3. Forbruk av brensel

Det kan brukes inntil 2.500 kg destillatolje pr. time med maksimalt 0,2 % svovel. For øvrig henvises det til forskrift om svovelinnhold i ulike oljeprodukter av 20. juni 1995.

Bedriften kan også brenne olje fra fettfellen i fyringsanlegget.

4.4. Krav til utslippshøyde

Røykgassene fra fyringsanlegget skal ledes ut minimum 27 m over bakken.

Det må sikres at avgasser og røykgasser får tilstrekkelig løft for å unngå nedslag, gjennom tilstrekkelig utslippshastighet og røykgasstemperatur, samt tiltak som jethette el.

SFT kan stille krav om endrede utslippshøyder og/eller andre tiltak dersom miljøulempene i omgivelsene blir større enn antatt.

5. Kjemikalier og råstoffer

Bedriften skal etterstrebe å benytte råstoff av god kvalitet. Totalt flyktig nitrogen (TFN) skal ikke overskride 100 mg/100 g råstoff. Dette er normalkravet, men dersom det unntaksvis behandles råstoff av dårligere kvalitet enn 100 mg/100 g råstoff skal SFT varsles. Råstoff med mer enn 200 mg TFN/100 g råstoff er å betrakte som avfall og skal behandles deretter.

Kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal være testet med hensyn på nedbrytbarhet, toksisitet og bioakkumulerbarhet. Bare laboratorier som er godkjent iht Good Laboratory Practice (GLP) og/eller akkreditert iht EN 45000, kan benyttes til uttesting.

Bedriften plikter å etablere et system i sin internkontroll, jfr. punkt 10.1 i tillatelsen, for løpende vurdering av fare for negative effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier og råstoffer som benyttes. Dette skal også inkludere prosedyrer med sikte på å redusere luktulempen ved håndtering av råstoff av dårlig kvalitet.

Kjemikalier og råstoffer som ved sine egenskaper eller ved bruk i bedriften kan medføre helse- eller miljøskader, skal så langt som mulig søkes erstattet med alternativer som medfører mindre risiko for slike skader.

6. Støy

6.1. Maksimalt tillatt støynivå

Bedriftens bidrag til støy i omgivelsene skal ikke medføre overskridelser av følgende grenser for ekvivalent kontinuerlig støynivå i dBA, målt ved nærmeste bolig, eller annen bolig som eventuelt blir mer støyutsatt:

Hverdager 0600-1800	Kveld 1800-2200 Søn- og helligdager 0600-1800	Natt 2200-0600	Gjelder fra
50	45	40	d.d

Høyeste maksimale lydnivå målt i dBA-fast skal ikke overstige grenseverdien for ekvivalentnivået med mer enn 10 dBA.

7. Avfall

Bedriften skal i størst mulig grad forebygge og begrense dannelsen av avfall som følge av virksomheten, herunder også avfall fra endelig disponering av bedriftens produkter. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig. Avfall som oppstår ved produksjonen i bedriften, skal søkes tilbakeført til egen produksjonen, eventuelt benyttes i andres produksjon, eller - for brennbart avfall - utnyttes til energiproduksjon internt/eksternt. Forbrenning av avfall er ikke tillatt uten særskilt tillatelse.

Produksjonsavfall og rester av råstoff skal til enhver tid tas hånd om på en slik måte at det ikke gir ubehagelig lukt, hverken inne i produksjonslokalene/lager eller utenfor bedriften.

Forbruksavfall og produksjonsavfall skal leveres til gjenvinning når det finnes tilgjengelige mottaks- og gjenvinningsmuligheter for sortert avfall, eller utnyttes i egen produksjon. Bedriften skal innen 31.12.2001 utrede alternative disponeringsmåter for våtorganisk avfall, inkludert råstoff av dårlig kvalitet, gjerne i samarbeid med andre virksomheter med tilsvarende avfall.

For øvrig skal forbruks- og produksjonsavfall leveres til kommunal avfallsbehandling eller til annet avfallsbehandlingsanlegg med tillatelse fra SFT eller fylkesmannen. Denne tillatelsen griper ikke inn i kommunens rett til å stille spesielle krav til avfallets sammensetning.

Spesialavfall skal håndteres i samsvar med forskrift om spesialavfall av 10. september 1996, med senere endringer.

8. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

8.1. Miljørisikovurdering

Bedriften skal innen 30.09.2001 gjennomføre en miljørisikovurdering av sin virksomhet. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikovurderingen skal omfatte alle aktiviteter, som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader, inkludert luktulemper, så vel inne på bedriftens område som utenfor. Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning, og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

Miljørisikovurderingen skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll, jfr. punkt 10.1.

Bedriften skal kontinuerlig vurdere tiltak for å redusere risiko for akutte utslipp, som kan gi helse- eller miljøskade, inkludert luktulemper, så vel inne på bedriftens område som utenfor.

8.2. Risikoreduserende tiltak

8.2.1. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikovurderingen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. En oversikt over planlagte tiltak og tidsplanen for gjennomføring av disse skal sammen med miljørisikovurderingen sendes SFT innen 30.09.2001. SFT kan fastsette nærmere krav om gjennomføringen.

8.2.2. Beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikovurderingen og iverksette risikoreduserende tiltak, om nødvendig etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal dokumenteres i en beredskapsplan, som skal holdes oppdatert og være tilgjengelig for SFT på forespørsel. Dersom miljørisiko eller andre forhold av betydning for beredskapen endres vesentlig, skal beredskapen tilpasses den nye situasjonen. Slike endringer skal meddeles SFT.

8.3. Varsling

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning. Bedriften skal også straks varsle SFT i Horten (telefon 33 03 48 00, 24-timers vakt), i slike tilfeller.

9. Videre undersøkelser og utredninger

9.1. Utredninger i forbindelse med utslipp samt støy og avfallsbehandling

Bedriften er ansvarlig for at det blir gjennomført en vurdering av om bedriftens prosesser kan føre til utslipp av dioksinforbindelser. Rapport skal leveres SFT innen 30.09.2001.

Bedriften kan bli pålagt ytterligere utredninger med sikte på å redusere utslipp til vann, luktulemper og støyulemper, dersom SFT finner det nødvendig. Bedriften kan også bli pålagt ytterligere kartlegginger av lukt, samt deltakelse i resipientovervåking.

9.2. Teknisk miljøanalyse

Bedriften skal utarbeide en teknisk miljøanalyse, inkludert en avfallsplan. Avfallsplanen skal spesielt vurdere disponering av våtorganisk avfall og råstoff av dårlig kvalitet, jfr. pkt. 7. Den tekniske miljøanalysen skal sendes SFT innen 31.12.2001.

10. Internkontroll og driftsregularitet

10.1. Internkontroll

I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter av 6. desember 1996, plikter bedriften å etablere internkontroll for sin virksomhet. Internkontrollen skal bl.a. sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene.

Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

10.2. Overholdelse av grenseverdier

Bedriften plikter, så langt som mulig, å hindre at det oppstår unormale driftsforhold som forårsaker at fastsatte utslippsgrenser overskrides, og å redusere eller innstille driften under slike forhold hvis det ellers ville oppstå vesentlige overskridelser av de normale utslipp.

Bedriften skal innen 24 timer varsle SFT om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning.

10.3. Vedlikeholdsplikt

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å forebygge andre utslipp skal bedriften sørge for et tilstrekkelig vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

10.4. Driftsregularitet og renseseffekt ved rensesanleggene

Ett år etter at nye rensesanlegg er satt i drift, skal bedriften sende SFT en redegjørelse for anleggets driftsregularitet og renseseffekt. Dersom rensesanlegget ikke har virket tilfredsstillende, skal bedriften legge frem forslag til forbedringer. Bedriften plikter å varsle SFT når nye rensesanlegg m.v. settes i drift.

11. Målinger av utslipp og rapportering

11.1. Kontrollklasse

Bedriften er plassert i kontrollklasse 3.

11.2. Målinger av utslipp og rapportering til SFT

Bedriften skal gjennomføre kontrollmålinger av utslipp til luft fra fyringsanlegg og utslipp til vann. Formålet med målingene er å sikre og å dokumentere at gitte krav overholdes. Målingene skal gjennomføres etter et program som skal sendes SFT for evt. kommentarer innen 30.09.2001. Måleprogrammet skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll.

Ved klage på støy og lukt kan bedriften bli pålagt målinger for å dokumentere henholdsvis støynivåene og luktinnemisjonsbidraget knyttet til bedriftens virksomhet. Disse målingene av luktinnemisjonsbidraget vil komme i tillegg til den kartleggingen som er krevet i pkt. 4.2.

Prøvetaking og analyse skal utføres etter Norsk Standard (NS). Dersom NS ikke finnes, kan annen, utenlandsk/internasjonalt benyttes. SFT kan akseptere at annen metode brukes også der standard finnes, dersom det dokumenteres tilfredsstillende at den er minst like formålstjenlig. Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er kvalitetssikret.

Alle målinger og beregninger av luktinnemisjonsbidraget skal foretas etter retningslinjer gitt i "Vejledning nr. 4/1985 om begrænsning af lugtgener fra virksomheder", gitt av Miljøstyrelsen i Danmark.

Dersom bedriften bruker eksterne laboratorier/konsulenter for prøvetaking og/eller analysering, skal akkrediterte laboratorier/tjenester benyttes der dette er mulig.

Bedriften skal rapportere sine totale utslipp til luft og vann, støy i omgivelsene, og avfallsmengder og energiforbruk. Eventuelle avvik fra gjeldende krav og hvordan avvik er fulgt opp, skal også rapporteres. Heri skal inngå en rapportering av klager på lukt og støy samt av tiltak som er gjennomført i tilknytning til dette. Rapporteringen skal skje innen 01.03. påfølgende år på standardiserte skjemaer som sendes ut av forurensningsmyndigheten.

12. Utskifting av utstyr

Dersom virksomheten skal foreta en vesentlig utskifting av utstyr som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensningen på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal den ansvarlige på forhånd gi SFT melding om dette, jfr. § 19 i forurensningsloven.

13. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes SFT senest 1 måned etter eierskiftet.

14. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt, eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eier eller bruker gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke forurensning. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensning etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til SFT.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften videre sørge for at kjemikalierester og ubrukelige kjemikalier m.v. tas hånd om på en forsvarlig måte og ubrukte kjemikalier skal selges eller lagres forsvarlig (jfr. forskrift om spesialavfall). De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til SFT innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal inneholde dokumentasjon av disponering av kjemikalierester og navn på eventuell(e) kjøper(e) av ubrukte kjemikalier.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til SFT i god tid før start er planlagt.

15. Inspeksjoner

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, inspisere anleggene til enhver tid.

Begrunnelse for avgjørelsen

1 Hva saken gjelder

Bodø Sildoljefabrikk A/S ble meddelt utslippstillatelse med brev av 18.12.75 fra Miljøverndepartementet. I forbindelse med at SFT ønsket å revidere/oppdatere utslippstillatelsene for sildolje-/sildemelindustrien, ble hele bransjen bedt om å sende inn fornyet søknad om utslippstillatelse. Bodø Sildoljefabrikk A/S søkte i brev av 12.05.00 om tillatelse til å øke produksjonskapasiteten, knyttet til utvidet driftstid ved anlegget. Driftstiden ønskes utvidet fra 164 til 350 døgn pr. år, slik at bedriften kan ta imot fisk når den er tilgjengelig. Dette vil innebære en fordobling av produksjonen, dersom driftstiden utnyttes fullt.

Denne utslippstillatelsen er en oppdatering av tidligere utslippstillatelse, i tråd med endringer i lovverket og med den tekniske utvikling innen bransjen, både når det gjelder produksjonsprosesser og renseprosesser. Det er lagt an på å følge nasjonale og internasjonale standarder for tilsvarende bransjer.

2 Beliggenhet, nabo- og resipientforhold

Bodø Sildoljefabrikk A/S ligger på sørvestlige enden av Burøya i Bodø. Mot øst ligger Bodø havn med sentrumsnært byområde. Også mot sør ligger det bymessig bebyggelse. Nærmeste bebyggelse, importanlegg for olje, ligger ca. 100 m fra fabrikk, mens nærmeste boligbebyggelse ligger ca. 400 m fra anlegget. Korteste avstand til bymessig bebyggelse er ca. 700 m. Terrenget er relativt flatt.

Bykjernen i Bodø opplever til tider luktulemp, knyttet til driften av fabrikkanlegget.

Utslipp til vann (prosessavløp og sanitærvløpsvann) ledes til Nyholmsundet/Hjertøysundet i Landegodefjorden. Utslipet synes ikke å gi nevneverdige negative virkninger i resipienten. Bodø kommune har bygget et nytt avløpsanlegg som innebærer et utslipp med organisk belastning på 15.500 personekvivalenter (pe) på 40 m dyp i omtrent samme område. På sikt vil det være mulig å lede bedriftens sanitærvløpsvann til kommunalt nett, men ikke prosessavløpsvannet.

3 Produksjonsforhold

Produksjonanlegget består av "tradisjonelt" utstyr for produksjon av fiskemel og fiskeolje. Det benyttes helfiskdekanter for å skille tørrstoff og væske i kokemassen i stedet for siler, og det benyttes vakuomtørke i tørkeprosessen.

Råstoffet pumpes inn til to kokelinjer. Den oppvarmede massen fra kokeprosessen pumpes til helfiskdekantere hvor fiskemasse og væske blir grovsilt. "Faststoff"-fasen transporteres til presser og videre tørking. Væskefasen blir grovseparert og inndampet og oljefasen blir skilt ut og rensset.

Bedriften produserer også is, kapasitet 30 tonn/døgn, til kjøling under lossing og til båtene som leverer fangst. Den har også et helautomatisk anlegg for produksjon av ensilasje av

avskjær fra konsumanlegg og av spylevann fra lossing. Det benyttes maursyre ved ensilering.

Råstoffene er pelagisk fisk. I produksjonen benyttes maursyre og anti-oksideranter i tillegg til vaskemidler (kaustisk soda) og desinfeksjonsmidler. Nesten all transport av råstoff og produkter skjer med båt.

Generelt har bransjen et betydelig energiforbruk, hovedsakelig fossile brensler (olje, gass). Bransjen har gjennom mange år søkt å redusere energiforbruket, og etter 1990 har det vært en nedgang i CO₂-utslippet pr. produsert enhet på ca. 25%. Ytterligere mulige reduksjoner i energiforbruket er beregnet til ca. 15% av dagens nivå.

4 SFTs saksbehandling

Den nye tillatelsen vil erstatte tidligere tillatelse av 18.12.75.

Søknaden er behandlet i samsvar med bestemmelsene i forskrift om saksbehandling etter forurensningsloven av 11.07.83.

Søknaden har vært sendt på høring til Bodø kommune, Fylkesmannen i Nordland, Nordland fylkeskommune og Nordland fylkesfiskarlag. Et sammendrag av søknaden er kunngjort i pressen og sendt Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern, Havnevesenet i Bodø og Arbeidstilsynets i 11. distrikt. Søknaden ble utlagt til offentlig innsyn i Bodø kommune.

SFT har mottatt uttalelser fra Bodø kommune, Fylkesmannen i Nordland, Nordland fylkesfiskarlag og Gerd-A. Andreassen.

5 Uttalelser til søknaden

Bodø kommune, Helse- og sosialavdelingen peker på at fabrikken ligger nært bykjernen i Bodø. Normal produksjon medfører ved bestemte vindretninger noe lukt i bykjernen eller i nærliggende boligområder. Til tider kan imidlertid lukta være så sterk og ubehagelig at den medfører kvalme og hodepine. Disse episodene blir av bedriften oftest forklart ved uregelmessigheter ved driften.

Pga. beliggenheten nær opp til bykjernen bør det stilles ekstraordinære krav til luktfjerning. Det må derfor stilles krav til

- effektiv luktfjerningsprosess
- kvaliteten på råstoffet
- internkontrollrutiner som sikrer at menneskelig svikt ikke medfører helseskadelige luktutslipp samt sikre ekstra oppmerksomhet ved vindretninger som fører lukta mot byen
- løpende registrering av luktutslipp

Bodø kommune, Teknisk avdeling opplyser at området er regulert til industri. Det pekes på at ny reguleringsplan for Burøya og Langskjæret kan komme i konflikt med dagens utslipp av avløpsvann. Bedriftens sanitæravløpsvann kan ledes til fremtidig kommunalt avløpsanlegg, mens prosessavløpet må slippes ut i egen ledning. Bedriftens utslipp til vann har ikke gitt nevneverdige ulemper i de senere år, men utslipp av fettholdig

avløpsvann har vært registrert tidligere. Det forutsettes at tillatt utslipp av tørrstoff og kjemiske stoffer står i rimelig forhold til sjøens bufferevne og vannutskiftning i området.

Pga. bedriftens beliggenhet relativt nært bykjernen har det vært konflikter knyttet til lukt og røykgener. Selv om det fra bedriftens side har vært jobbet aktivt med luktproblemet, synes effekten ikke å ha vært god nok, og det er behov for forbedringer. Det pekes på at dagens reguleringer av sildefisket, medfører at bedriften til tider mottar råstoff av en kvalitet som forsterker luktproblemene.

Til tider kan det være store ansamlinger av søppel og skrot på bedriftens eiendom.

Følgende krav må stilles for økt produksjon og fortsatt utslipp til vann i eksisterende ledning:

- Rensing av avløpsvann og tilstrekkelig kapasitet i ledningen, samt god forankring
- Sanitæravløpsvannet tilknyttes kommunalt nett når mulig
- Nærmere utredning av utslipp av tørrstoff
- Forbehold om flytting av avløpsledning
- God standard på avfallsbehandlingen

Gerd-A. Andreassen tar opp luktulempene og ber om at bedriften blir pålagt renseanlegg som holder mål.

Fylkesmannen i Nordland tilrår at

- bedriften plikter å tilknytte seg til kommunalt avløpsanlegg dersom kommunen krever det
- bedriften pålegges overvåking av resipienten og at det stilles krav til utslippsmålinger av oksygenforbruk og suspendert stoff, eventuelt også fett
- utslippskrav settes i samsvar med nasjonale og internasjonale krav for denne type industri
- det settes krav knyttet til luktgener i form av immisjionsgrenser, jfr. den danske Miljøstyrelsens krav til begrenning av luktgener fra virksomheter, i stedet for konkrete krav til tekniske installasjoner, prosess- og driftsforhold, råstoffkvalitet etc.
- det stilles krav om måling og beregning av lukt
- krav til håndtering av våtorganisk slam og til disponering av andre avfallsfraksjoner settes i tråd med gjeldende krav
- krav om oppsamlingsbasseng for tanker for fyringsolje og fiskeolje

Nordland fylkesfiskarlag har ingen merknader til søknaden.

Bedriftens kommentar til uttalelsene

Bedriften har gitt følgende kommentar til uttalelsene:

- Bakgrunnen for økt produksjonsramme/økt driftstid er ønsket om å ha frihet til å motta råstoff når det er tilgjengelig
- Observasjoner fra dykkere tilsier at nedslamming ikke er noe problem
- Bedriften har problemer med at utenforstående hensetter avfall på bedriftens område

- Bedriften er opptatt av å optimalisere luktfjerningen og forventer at krav til luktutslipp og målinger blir tilsvarende de som stilles bransjen generelt. Det er pr. i dag ingen god teknikk for kontinuerlig måling av lukt, og bedriften er avhengig av rask tilbakemelding om luktproblemer
- Det benyttes kaustisk soda og syrer til rengjøring, og dette utslippet anses ikke å være noe problem. Desinfeksjonsmiddelet er godkjent av Fiskeridirektøren og har ikke gitt negative effekter på miljøet
- Driften, produksjonsprosesser og utslipp til vann og luft har blitt gradvis forbedret i alle år siden staten i 1909.
- Det er under utarbeidelse en rapport for teknisk miljøanalyse og energiledelse. Spredning av lukt fra høyere skorstein vurderes.

SFTs kommentarer

SFT har vurdert alle kommentarer/uttalelser ved fastsettelsen av krav i ny utslippstillatelse for Bodø Sildoljefabrikk.

6 SFTs vurderinger – fastsettelse av utslippsnivå

6.1 Utslipp til vann

Det er prosessavløp fra følgende enheter

- Inndamping (kondensat)
- Oppsamlingsrenner – rengjøring, laste - og lossevann
- Sjøvasketårn

Avløpsvannsmengden er oppgitt å være ca. 500 m³/time. Deler av prosessavløpsvannet blir rensed gjennom fettfelle og sedimenteringskum. Alt spevann, skytevann og emulsjoner fra separatorene samles i trykketank, og dette hindrer utslipp av fett eller limvann fra separatorene. Prosessavløpsvannet inneholder hovedsakelig organisk stoff, fett og næringssalter, samt rester av rengjøringsmidler og andre kjemikalier. Bedriften søker om å få slippe ut inntil 500 kg suspendert stoff pr. døgn. Prosessavløpsvann ledes til sjøen via dypvannsledning med utslipp på 20 m dyp.

Strategiske tanker er utstyrt med elektroniske følere som stopper tilførsel ved fare for overfylling.

Det kan forekomme støtutslipp av organisk materiale til dypvannsledningen i forbindelse med rengjøring av maskineri ved sesongavslutning.

SFTs vurdering

Prosessavløpsvannet ledes til Nyholmsund på 20 m dyp. Deler av prosessavløpet ledes via sedimenteringskum og fettfelle. Utslippet er generelt lett nedbrytbart biologisk, og det er ikke registrert nevneverdige ulemper i resipienten knyttet til dagens utslipp.

Sildolje- og Sildemelindustriens Forskningsinstitutt (SSF) undersøkte i 1996-97 utslippene av nitrogen, fosfor, totalt organisk karbon og suspendert organisk stoff ved tre sildoljefabrikker. Utslippet fra urent kondensat og sjøvannsvasker ble analysert på alle nevnte parametre, mens avløpsvann fra renseanlegget bare ble analysert med hensyn på suspendert organisk stoff. Beregnet ut fra gjennomsnittlige nivå for nitrogenutslippet vil full utnyttelse av den omsøkte produksjonsøkningen medføre at utslippet av nitrogen fra

Bodø Sildoljefabrikk A/S tilsvarende inntil ca. 20.000 pe på årsbasis. Tilsvarende vil utslippet av fosfor og av suspendert organisk stoff representere henholdsvis inntil ca. 1300 pe og ca. 1900 pe. Det er verdt å merke seg at i disse beregningene er avløpsvannet fra renseanleggene (sedimenteringskum + fettavskiller) ikke inkludert.

SFT har funnet å ville skjerpe kravene til suspendert organisk stoff i tråd med den utvikling som har funnet sted i bransjen generelt. Dette innebærer at kravet nå blir 300g/tonn råstoff. Dette er en betydelig skjerping i forhold til tidligere krav, i det kravet skal gjelde alt prosessvann fra bedriften, dvs. også avløpsvann fra rengjøring, spyling og lossing. I tillegg er det satt krav om at renseanlegget (sedimenteringskum og fettavskiller) skal dimensjoneres tilstrekkelig.

SFT har videre funnet å ville skjerpe kravet til råstoffkvaliteten, først og fremst for å redusere luktulempene. Men dette vil også få innvirkning på utslippene til vann.

Det fremgår av pkt. 6.2 at SFT ikke gir tillatelse til økt produksjonsramme, ut fra en vurdering av luktulempene i Bodø. Med de skjerpede kravene til vannutslippene fra bedriften, finner SFT at bedriften fortsatt kan lede avløpsvannet ut på 20 m i Nyholmsundet, uten at dette vil gi nevneverdige negative ulemper i resipienten. Dersom det senere blir aktuelt med en produksjonsøkning, vil utslippskrav tilsvarende det som er satt til kommunens utslipp, bli vurdert.

Det er satt krav om at sanitæravløpsvannet skal ledes til kommunalt anlegg når dette blir tilgjengelig i området og kommunen krever det.

SFT har tatt forbehold om at bedriften kan bli pålagt å delta i resipientundersøkelser. Utslippsmålingene er som før knyttet til knyttet til suspendert tørrstoff, i det målinger av oksygenforbruk i denne typen avløpsvann er beheftet med store usikkerheter, og fett ikke synes å representere noe problem i resipienten.

6.2 Utslipp til luft

Det er utslipp til luft fra følgende enheter:

- Koke- /tørkeprosesser
- Fyringsanlegg

Avgassene fra inndampingsanlegget og fra vakuamtørker blir vasket i sjøvannskondenser før utslipp. Avgassene fra dampørker og fra punktavsug passerer vasketårn før oppsamling i samletank. Gassen i samletanken blir delvis trukket tilbake i tørka, delvis ledet til kjelene og delvis blåst gjennom kloreringstank og deretter tilsatt ozon. Luft fra tørkehall og fra mølle passerer filter og behandles sammen med luft fra koker/pressavdeling med ozon før utslipp. Dette utslippet går i dag ut gjennom åpning på toppen av ozontanken, men det planlegges en ca. 40 m høy pipe

Fra fyringsanlegget er det utslipp av CO₂, SO₂, NO_x, VOC og metan. Det søkes om å inntil 2.500 kg/time destillatolje og om å få slippe røykgassene fra fyringsanlegget ut gjennom skorstein med høyde 27 m, 12 m over tak.

Det er mulighet for støtutslipp ved svikt i maskineriet. Ved sterilisering av tørkene vil det bli utslipp av brent mellukt. Denne prosessen gjøres ved avslutning av produksjon og kan ha en varighet på ½ - 1 time.

SFTs vurdering

Det er ingen tvil om at bedriften gir luktende utslipp som til tider kan gi ulemper for nærområdet. Bedriften har gjennomført flere tiltak, så som sjøvannsvasker, forbrenning og ozonbehandling, for å redusere luktulempene, og vurderer også å slippe luktende stoffer ut gjennom en høyere skorstein, for å få bedre spredning av utslippet av luktende stoffer.

SFT finner det viktig at luktulempene i nærområdet reduseres. I tråd med krav som er gitt til danske fiskemelbedrifter, er det satt krav om at bedriftens bidrag til lukt ikke skal overstige 5 ganger luktterskelverdien i bolig- og bynære områder og 10 i industriområder. Faktoren 5 er begrunnet med at det normalt først vil være ved dette nivået at folk flest vil kunne identifisere/gjenkjenne lukten.

SFT har pålagt bedriften å gjennomføre målinger og beregninger av sitt bidrag til lukt i nærområdet og eventuelt utrede tiltak for å tilfredsstille de fastsatte kravene til nivået av luktende stoffer i nærområdene. SFT har videre pålagt at mest mulig av prosessene skal skje innelukket, at all prosessluft skal renses før utslipp, at diffuse utslipp skal begrenses og at bedriften skal være særlig aktpågivende når vindretningen er mot byen. Bedriften skal også etablere et registreringssystem for klager.

Det er videre satt krav til råstoffkvaliteten for å redusere luktulempene. Ved tilstrekkelig dårlig kvalitet er råstoffet å betrakte som avfall og skal behandles deretter.

Med bedriftens beliggenhet i nærheten av tettbebyggelse har SFT funnet at det ikke vil være riktig å gi tillatelse til økt produksjon, før det er avklart hvordan bedriften vil begrense luktulempene i samsvar med de nye kravene. SFT er klar over at bedriften derved ikke får den ønskede fleksibilitet til å motta fiskeråstoffet når det er tilgjengelig, men har kommet til at hensynet til å unngå luktulemper for en så vidt stor befolkning bør veie tyngst.

Kravene til utslipp fra fyringsanlegget er satt i samsvar med krav som generelt settes til fyringsanlegg av denne størrelsen ved bruk av destillatolje, som er den oljetypen bedriften bruker i dag. Ved eventuell overgang til andre oljetyper må bedriften forholde seg til gjeldende forskrift om svovelinnhold i ulike oljeprodukter. Bedriften er gitt tillatelse til å brenne olje fra fettfelle i fyringsanlegget.

Siden deler av prosessavgassene vaskes med sjøvann før forbrenning, er det en teoretisk mulighet for at det kan dannes dioksinforbindelse under forbrenningen. SFT har funnet at dette bør avklares og har pålagt bedriften et ansvar for en vurdering av muligheten for dioksindannelse i bedriftens prosesser generelt. Dette kan gjerne skje ved et samarbeid innen hele bransjen.

6.3 Kjemikalier og råstoffer

SFT legger vekt på substitusjonsplikt for kjemikalier som kan medføre skade på helse og miljø, jfr. § 3a i Lov om produktkontroll, som er gjort gjeldende fra 01.01.2000, og har satt et eget vilkår i tillatelsen angående dette.

Som nevnt i pkt. 6.1 og 6.2 er det satt krav til råstoffkvaliteten knyttet til flyktig nitrogen, da denne påvirker utslipp av luktende stoffer betydelig og også utslippet til vann.

6.4 Støy

Bedriften opplyser at det er følgende støykilder:

- Motorstøy fra fartøy
- Lossing – sporadiske slag
- Produksjonsmaskineri

Det er ikke mottatt klager på støy.

SFTs vurdering

På grunn av beliggenheten gir bedriften ingen vesentlige støyulemper. Kravene til støy er satt i henhold til gjeldende retningslinjer for industristøy.

6.5 Avfall

Bedriften oppgir at den leverer spesialavfall (antioksidant-fat, spillolje, rester av laboratoriekjemikalier og blybatterier) til spesialavfallssystemet (Østbø). Slam og blandet avfall leveres til deponering, mens jern og metall leveres til resirkulering på lokale mottak. En del av avfallet skyldes at ansatte eller uvedkommende hensetter avfall på bedriftens område.

Bedriften mottar avskjær og utkast av lodde og sild fra annen fiskeforedling som råstoff i produksjonen.

SFTs vurdering

Bedriften leverer alt sitt avfall til godkjente mottak. Bedriften skal utarbeide en teknisk miljøanalyse, inkludert en avfallsplan. Denne må spesielt ta hensyn til at våtorganisk avfall i fremtiden neppe kan deponeres på kommunal fyllplass og heller ikke kan tilbakeføres til prosessen. Vurdering av fremtidig disponering av dette avfallet kan med fordel skje i samarbeid med andre virksomheter som har tilsvarende avfall.

7 Samlet vurdering - konklusjon

Fiskemel og fiskeolje er viktige ingredienser i produksjon av fôrmidler, i første rekke som fôr til laks og ørret. I dag går ca. 40 – 50 % av all fisk til fremstilling av fiskeolje og fiskemel. Det benyttes i stor grad fiskeslag som ikke går til konsum, men bedriftene mottar også avskjær og annet avfall fra konsumindustrien. Bransjen er således viktig for utnyttelsen av ressursene i havet.

Bodø Sildoljefabrikk A/S har søkt om tillatelse til en betydelig produksjonsøkning på årsbasis, for å kunne ha mulighet til å behandle all fisk som blir tilgjengelig. Den omsøkte produksjonsøkningen vil medføre økte utslipp til vann. Den vil også medføre en økning i

antall driftsdøgn og dermed økt risiko for episoder med luktulemper. SFT har tatt hensyn til dette ved fastsettelsen av kravene i utslippstillatelsen.

Fra produksjonen av fiskemel/fiskeolje vil det bli utslipp av luktende forbindelser. Bedriften har over tid gjennomført flere tiltak for å redusere luktulempene. Dette omfatter kondensering og sjøvannsvasking, samt forbrenning og kjemisk oksidasjon ved hjelp av ozon. Deler av utslippet gis en fortykning ved utslipp gjennom skorstein.

Til tross for dette opplever nærmiljøet rundt anleggene luktulemper fra tid til annen. SFT har derfor satt krav til at luktende prosesser skal skje mest mulig innelukket, at prosessluft skal renses og at diffuse utslipp begrenses mest mulig. I tillegg skal Bodø Sildoljefabrikk A/S kartlegge sitt bidrag til lukt i nærområdet, og de skal utrede ytterligere tiltak dersom bedriftens bidrag er mer enn 5 ganger større enn lukterskelverdien, målt som luktekvivalenter (LE)/Nm³. Dette er i samsvar med krav til danske fiskemel-/fiskeoljebedrifter, men noe strengere enn tilsvarende krav til fôrprodusenter, fastsatt av Fylkesmannen.

Råstoffkvaliteten, målt som flyktig nitrogen, påvirker både utslippet til vann og luft (luktende forbindelser). Det er derfor satt krav til råstoffkvaliteten. Ved tilstrekkelig dårlig kvalitet skal råstoffet betraktes som avfall og behandles deretter.

Med den beliggenhet bedriften har, kan lukta påvirke relativt mange mennesker i Bodø. SFT har derfor ikke villet gi tillatelse til produksjon ut over dagens faktiske produksjons, før det er avklart at bedriften overholder de nye kravene til luktende utslipp.

Bransjen har gjennom tidene gjennomført tiltak for å redusere energiforbruket pr. produsert enhet. Bodø Sildoljefabrikk A/S bruker destillatolje i sitt kjelanlegg. Kravene til utslippene fra kjelanlegget er satt i samsvar med dagens praksis. Derved vil bedriftens utslipp fra kjelanlegget trolig ikke gi nevneverdig påvirkning lokalt. Bedriften bør gjennom systematisk arbeid søke å redusere sitt forbruk av fossilt brensel.

SFT har funnet det riktig å pålegge bedriften et ansvar for å få vurdert muligheten for dannelse av dioksinforbindelser i bedriftens prosesser, siden det er en teoretisk mulighet for dette i forbrenningsprosessen.

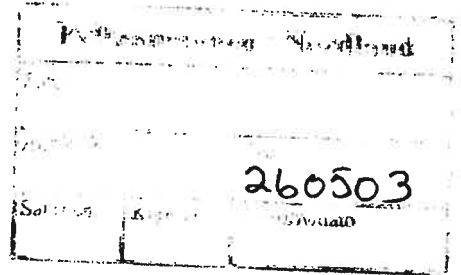
Når det gjelder utslipp til vann, skal bedriften fortsatt rense prosessavløpsvann i sil og fettfeller. Kravet til utslippet av suspendert stoff er skjerpet i tråd med den faktiske utviklingen innen bransjen. Dette innebærer at utslippene til vann blir redusert, og med fortsatt utslipp på 20 m dyp vil utslippet neppe gi nevneverdig miljømessige ulemper i resipienten. Ved en eventuelle økning i produksjonsrammen vil det bli vurdert om kravet til utslipp skal settes tilsvarende kravet til kommunalt utslipp.

Bedriften er i ferd med å få gjennomført en teknisk miljøanalyse, med sikte på å redusere utslippene, energiforbruket og avfallsgenereringen. I den forbindelse er bedriften pålagt å utarbeide en avfallsplan og særlig vurdere disponeringen av våtorganisk avfall. For øvrig er kravene til avfallsbehandling og til støy satt i samsvar med generelle nasjonale retningslinjer og gjeldende forskrifter.

Det er ingen tvil om at en lokalisering av en fiskemelfabrikk i nærheten av bymessig bebyggelse vil gi konflikter knyttet til lukt. SFT vurderer det slik at det gjennom målrettet og systematisk arbeid vil være mulig å redusere luktulempene fra bedriften. Inntil dette har gitt resultater, vil imidlertid SFT ikke gi tillatelse til økt produksjon, selv om dette betyr at bedriften ikke får full fleksibilitet til å utnytte tilgjengelig råstoff.

DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

Likelydende, se adresseliste

Deres ref

Vår ref
2001/2845- F/es
Ark:

Dato

22 MAI 2003

Avgjørelse av klager over utslippstillatelse til fiskemelfabrikker

Miljøverndepartementet endrer SFTs vedtak om endring av utslippstillatelsen til 11 fiskemelfabrikker i samsvar med SFTs justerte faglige vurderinger. Grensen for luktutslipp endres til 10 LE/m³ for Silfas Karmsund og til 15 LE/m³ for de andre fiskemelfabrikkene.

1. Sakens bakgrunn

Statens forurensningstilsyns (SFTs) vedtak av 19. mars 2001 om endring av utslippstillatelsen til 11 fiskemelfabrikker med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 11 og 18, jf § 16, ble påklaget av alle fiskemelfabrikkene og flere naboer. Den 28. september 2001 ble klagen på utslippstillatelsene til fiskemelfabrikkene oversendt Miljøverndepartementet for endelig avgjørelse. SFT foreslår i oversendelsesbrevet at vedtakene opprettholdes i det vesentlige, med noen mindre endringer. Ved brev av 5. oktober 2001 ble klager opplyst om at saksbehandlingen ville kunne ta noe tid. Ved brev av 27. september 2002 ble iverksetting av vedtaket utsatt inntil klagen er endelig avgjort. Blant annet på bakgrunn av nye opplysninger i saken, ble SFT ved departementets brev av 8. november 2002 bedt om en ny faglig vurdering med hensyn til hvilke tiltak som var teknisk og praktisk mulig for virksomhetene å gjennomføre. Da det var gått lang tid siden SFT traff sine vedtak om utslippstillatelser, ble SFT også bedt om å vurdere om det var behov for endring av øvrige forhold i tillatelsene. Ved SFTs brev av 17. desember 2002 mottok departementet en ny faglig vurdering av SFT. Ved brev av 10. februar 2003 ba Miljøverndepartementet SFT om en ytterligere vurdering i klagesaken. Ved brev av 20. februar 2003 mottok Miljøverndepartementet SFTs nye presisering av den faglige vurderingen i klagesaken.

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Kontoradresse
Myntg. 2
postmottak@md.dep.no
www.miljo.no

Telefon*
22 24 90 90
Org nr. 972 417 882

Avdeling for forurensningssaker
Telefaks
22 24 95 60

Saksbehandler
Eva Elander Solli
22245808

2. Klagernes anførsler

Sildemelfabrikkens Landsforening (SL)(nå FHL fiskemel)

SL klager på vegne av medlemmene (Egersund Sildoljefabrikk A/S, Silfas Egersund AS, Silfas Karmsund AS, Måløy Sildoljefabrikk A/S (avd. Ulvesund), Måløy Sildoljefabrikk (avd. Deknepollen), Silfas Moldustranda AS, Vedde Sildoljefabrikk A/S, Bodø Sildoljefabrikk A/S, KS Tromsø Fiskeindustri A/S & Co, Vadsø Sildoljefabrikk AS). SL klager på at luftkravene settes på bakgrunn av skjønn. SL ber videre om at utslippstillatelsene endres i pkt. 4 om utslipp til luft. De ber om at det ikke settes endelige grenser for luktutslipp nå, og mener at fiskemelindustrien ikke skal ha strengere krav enn førindustrien. Foreningen ber videre om en endring i utslippstillatelsen pkt. 5 om råstoffets friskhet, og at råstoffets innhold av fl. N ikke skal overstige 100 mg/100 g. Dette kravet vil etter foreningens vurdering være svært vanskelig å overholde i praksis, særlig ved høye temperaturer og en driftssituasjon som kan gjøre lagring av råstoffet nødvendig. SL ber også om at luftutslippets innhold av aminer brukes som måleverdi for luktutslipp. SL mener at den olfaktometriske metode for bestemmelse av luktenheter er forbundet med stor usikkerhet. Foreningen ber videre om en generell forlengelse av fristene.

Egersund Sildoljefabrikk AS og Silfas Egersund AS

Egersund Sildoljefabrikk og Silfas Egersund AS klager i tillegg på utslippstillatelsens pkt. 3.5 om utslippssted for avløpsvann, da bedriften mener det bør vurderes nærmere om resipienten har tilstrekkelig evne til å motta utslippene etter at de kommunale utslippene er flyttet.

Silfas Karmsund AS

Silfas Karmsund klager i tillegg over at bedriften har fått strengere grenser for luktutslipp enn nabobedriften som har luktutslipp med lignende karakteristikk. De ber også om at andre rensemetoder enn nevnt i utslippstillatelsen pkt. 6.2 kan utføres dersom fabrikkene ser det som mer hensiktsmessig. Silfas Karmsund ber videre om at midlingstidene i utslippstillatelsen pkt. 4.1 for NO_x, støv og CO settes til 12 timer, som for de andre fabrikkene. De ber også om at grensen for CO i pkt. 4.1 settes til et rimelig nivå for naturgass.

Silfas Moldustranda AS

Bedriften klager i tillegg over at bedriften innen 30.09.01 skal gjennomføre en miljørisikovurdering, samt at de skal redegjøre for eksisterende miljøanalyse utført i 2000.

Sildeolje og Sildemelindustriens Forskningsinstitutt (SSF)

SSF klager på vegne av sildemelindustrien. SSF klager over at konsentrasjonsgrensene for utslipp fra fyringsanlegg i utslippstillatelsens pkt. 4.1 er for strenge. De samsvarer ikke med de grensene som er oppgitt i tabellene 21 og 22 i SFTs veiledning 95:13 "Forbrenningsanlegg". SSF hevder at CO-verdien på 10 mg/Nm³ betyr en dramatisk innskjerping i forhold til verdien på 100 mg/Nm³ (50 mg/Nm³ for gassfyring) som veiledningen angir. SSF ber om at grenseverdiene i veiledningen blir benyttet for fiskemelindustrien fordi dagens brennere ikke ville kunne klare å overholde de foreslåtte utslippskravene under forbrenningsforhold som er optimale for energiproduksjonen.

Veldetun Velforening (VV)

VV ber om at kravet i utslippstillatelsen pkt. 4 om utslipp til luft ikke må settes høyere enn 5 LE/m³. VV ber også om at det samlede utslipp for området ikke overstiger 7 LE/m³. Det vises her til at det ligger flere bedrifter i samme område, og luktbelastningen for naboene er derfor høy. Det vises også til at bedriften er relativt ny, og at det er teknisk og økonomisk mulig for

bedriften å overholde strenge krav til utslipp. VV ber også om at tidsfristene settes så korte som mulig. Departementet viser for øvrig til klagen fra VV.

Reidar Jakobsen

Reidar Jakobsen klager på at røyken til Tromsø Fiskeindustri AS slår ned i nabolaget fordi skorsteinen er for lav. Han krever videre at bedriften kun benytter varer med god råstoffkvalitet, og han klager over at det i perioder er støy fra fabrikk om natten.

Vadsø Hotell og Konferanse AS

Vadsø Hotell og Konferanse AS ber om at Vadsø Sildoljefabrikk ikke får tillatelse til utslipp av mer enn 5 luktekvivalenter, og at bedriften ikke skal produsere sildeolje av gammelt råstoff.

Utdanningsforbundet

Utdanningsforbundet krever at Vadsø Sildeoljefabrikk ikke skal få tillatelse til utslipp av mer enn 5 luktekvivalenter. Utdanningsforbundet krever videre at fabrikk skal legge fram planer for hvordan den skal håndtere luktproblemene. Tapet av virksomheten medfører kreves erstattet. Utdanningsforbundet ønsker også å få se resultater av målinger som har vært gjort, og ber videre om at SFT foretar en klarlegging av muligheten for dannelse av dioksinforbindelser i forbrenningsprosessene.

3. Departementets vurdering

Krav til luktutslipp

I samsvar med SFTs faglige vurderinger av 17. desember 2002 og 10. februar 2003 mener departementet at et krav til utslipp til luft på 15 LE/m³ for alle fabrikkene (med unntak av Silfas Karmsund, se nedenfor) er et rimelig krav som er teknisk og økonomisk mulig for disse fabrikkene å oppfylle, og som samtidig er et akseptabelt luktnivå for omgivelsene.

Som begrunnelse for departementets endring av luktkravene i SFTs utslippstillatelse av 19. mars 2001 fra 5 LE/m³ til 15 LE/m³ viser departementet blant annet til SFTs faglige vurderinger, SLs klage, og rapporten fra Sildolje og Sildemelindustriens Forskningsinstitutt (SSF) fra mai 2002 om kartlegging av luktutslipp fra norsk fiskemelindustri. Denne rapporten gir en kartlegging av luktproblemene, samt en beskrivelse og kostnadsoverslag for spesifiserte tiltak. Luktutslippene fra fabrikkene er etter departementets vurdering i en slik størrelsesorden at det vil være vanskelig å oppfylle SFTs krav i utslippstillatelsen med en kostnad fabrikkene har mulighet til å klare nå. I likhet med SFTs faglige vurderinger i brev av 17. desember 2002 og 10. februar 2003 mener departementet at det må tas hensyn til at bedriftene for å oppfylle strengere krav må foreta investeringer som ikke er mulige å gjennomføre fullt ut på kort sikt. Blant annet har det vist seg at utslipp av romluft er det dominerende luktutslippet fra flere fabrikk. Romluften siver ut gjennom vegger og tak, og da hjelper det ikke at prosessutslippene som går ut gjennom skorsteinen er rensset. For å bedre på luktutslippene må det derfor blant annet foretas ombygginger av fabrikkene som er kostbare og vanskelige å gjennomføre på kort sikt, men som etter en individuell, konkret vurdering i hver enkelt sak kan være mulige å gjennomføre over tid. Det må etter departementets vurdering være en målsetting at luktutslippene fra alle fabrikkene kan settes ytterligere ned på lengre sikt.

I samsvar med SFTs faglige vurdering av 20. februar 2003, endres kravene til luktutslipp for Silfas Karmsund fra 5 LE/m³ til 10 LE/m³. Denne grensen er fastsatt på bakgrunn av en totalvurdering, der det tas særlig hensyn til luktbelastningen i dette området, og Silfas

Karmsunds tekniske og økonomiske muligheter til å oppfylle kravet. Begrunnelsen for grensen på 10 LE/m^3 for Silfas Karmsund er at fabrikk ligger svært nær to fiskefôrfabrikker som har luktutslipp med lignende karakteristika. Det samlede luktbidraget blir større når to eller flere bedrifter med tilsvarende utslipp ligger svært nær og i samme område. Dette fører i denne saken til en stor belastning på naboene, ved at naboene samlet sett får luktutslipp med lignende karakteristika fra 3 fabrikker. Dette må det tas hensyn til ved fastsettelsen av luktkravene. Silfas Karmsund er videre en forholdsvis ny fabrikk som etter departementets vurdering har teknisk og økonomisk mulighet til å oppfylle et strengere krav. Grensen på 10 LE/m^3 settes også med det siktemål at den over tid kan settes ytterligere ned.

Når det gjelder klagen fra Vadsø Hotell og Konferanse AS mener departementet, i likhet med SFTs faglige vurdering av 20. februar 2003, at en grense på 15 LE/m^3 for Vadsø Sildoljefabrikk AS er en rimelig grense for naboene i denne saken, og at det burde føre til en vesentlig forbedring sammenlignet med dagens luktutslipp. Det er imidlertid et siktemål at luktkravet kan settes ytterligere ned over tid, slik departementet har presisert ovenfor.

Departementet vil videre presisere at en endring av grensen fra eksempelvis 5 LE/m^3 til 15 LE/m^3 ikke oppfattes som en tredobling av luktintensiteten eller luktstyrken. Luktoppfattelsen er ikke en lineær størrelse, og det skal langt mer enn en tredobling av luktintensiteten til før det oppfattes som en tredobling av lukten.

Sildemelfabrikkenes landsforening sier i sin klage at fiskemelindustrien ikke skal ha strengere krav enn fôrindustrien. Departementet vil her understreke at det ved fastsettelsen av kravene til fiskemelfabrikkene har vært foretatt en konkret, individuell vurdering for hver enkelt fabrikk, selv om de aktuelle fabrikkene i denne saken (med unntak av Silfas Karmsund) fikk samme krav. Ved fastsettelsen av kravene for hver enkelt fabrikk, må det blant annet tas hensyn til geografiske forhold, luktbelastningen for naboene i området, og bedriftens tekniske og økonomiske muligheter til å oppfylle kravene. Fiskefôrfabrikker kan derfor bli pålagt andre krav enn fiskemelfabrikkene, samtidig som kravene kan variere for hver enkelt bedrift innenfor hver enkelt bransje. Det er derfor ikke grunnlag for generelt å kreve at fiskemelindustrien som bransje ikke skal ha strengere krav enn fôrindustrien.

Departementet vil oppsummere kravfastsettelsen til luktutslipp slik: 10 LE/m^3 for Silfas Karmsund og 15 LE/m^3 for de andre fabrikkene vil føre til vesentlige forbedringer for naboene sammenlignet med dagens luktutslipp. Kartleggingen fra SSF av mai 2002 viser at bedriftene i dag har luktutslipp som er langt større. De tre største utslippene er mer enn tre ganger høyere enn departementets krav til utslipp på 15 LE/m^3 . I dagens utslippstillatelser for bedriftene er det fastsatt at avgasser fra prosessen skal renses ved sjøvannsvasking og forbrenning slik at luktutslipp unngås. I departementets avgjørelse av denne klagesaken fastsettes det konkrete grenseverdier, som etter departementets vurdering er bedre, mer presist og enklere å håndheve enn dagens krav. Etter departementets vurdering imøtekommes også bedriftenes vesentligste innvendinger i denne avgjørelsen. På grunnlag av de nye opplysningene i saken, har departementet foretatt en fornyet totalvurdering av kravene til luktutslipp, og fastsatt lempeligere krav. Det er imidlertid et siktemål at utslippskravene over tid etter en individuell vurdering i hver enkelt sak kan innskjerpes ytterligere.

Når det gjelder klagen fra Utdanningsforbundet, som er nabo, setter lov 10 februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 31 tredje ledd visse begrensninger. Etter denne bestemmelsen kan en klage ikke tas opp til behandling dersom det

er gått mer enn ett år siden vedtaket ble truffet. SFTs vedtak ble truffet 19. mars 2001, og klagen fra Utdanningsforbundet ble sendt 11. april 2002. Klagen er derfor for sent fremsatt. Departementet vil likevel knytte enkelte kommentarer til dette brevet, som også har vært vurdert av SFT i SFTs brev av 20. februar 2003. I likhet med SFT mener departementet at en grense på 15 LE/m³ er en rimelig grense, og at det burde føre til en vesentlig forbedring, jf drøftelsene ovenfor når det gjelder klagen fra Vadsø Hotell og Konferanse AS. Selv om klagen ikke har vært realitetsbehandlet her, har den vært vurdert både av SFT og av departementet. Etter departementets vurdering ville det ikke ha ført til et annet resultat i saken dersom klagen var blitt klagebehandlet her.

Andre utslippskrav til luft

SSF anfører videre at konsentrasjonsgrensene for utslipp fra fyringsanlegg i utslippstillatelsenes pkt 4.1 ikke samsvarer med grensene som er oppgitt i tabellene 21 og 22 i SFTs veiledning 95:13 "Forbrenningsanlegg". Til dette vil departementet bemerke at parametrene i SFTs veileder "Forbrenningsanlegg 95:13" er en veileder for saksbehandlere som blant annet gir "anbefalte utslippskrav" for forbrenningsanlegg. Forurensningsmyndigheten kan i den enkelte sak ved en konkret vurdering stille strengere krav enn de veiledende parametrene i denne veilederen. Miljøverndepartementet er i likhet med SFT av den oppfatning at det er viktig å stimulere til at bedriftene stadig arbeider med nyere teknologi som fører til reduserte utslipp. De oppgitte kravene i denne veiledningen er derfor kun et utgangspunkt, og vil kunne variere etter en konkret vurdering i den enkelte sak. Veiledningen er videre fra 1995, og enkelte av de anbefalte utslippskravene er satt på bakgrunn av tidligere teknologi. I likhet med SFT mener departementet likevel at bedriftenes innvendinger bør imøtekommes når det gjelder grensen for CO utslipp for disse virksomhetene, og endrer grensene for CO utslipp i samsvar med utslippskravene i veiledningen.

Når det gjelder kravene i utslippstillatelsen til Silfas Karmsund pkt 4.1 om utslippsbegrensninger, mener departementet i likhet med SFT at midlingstid for NO_x, støv og CO bør endres, og endrer utslippstillatelsen til Silfas Karmsund i samsvar med SFTs anbefaling i brev av 28. september 2001.

Utslipp til vann

I likhet med SFT mener departementet videre at utslippssted for avløpsvann for Egersund Sildeoljefabrikk AS og Silfas Egersund AS bør flyttes. Totalbelastningen på resipienten er betydelig, og en undersøkelse av resipienten er nødvendig for å kunne vurdere en eventuell bedring av resipienttilstanden. Slik situasjonen ser ut i dag, er departementet i likhet med SFT av den oppfatning at en flytting av utslippssted er nødvendig.

Når det gjelder klagen for øvrig, slutter departementet seg til SFTs vurderinger i vedtak av 19. mars 2001, SFTs brev av 28. september 2001, 17. desember 2002 og 20. februar 2003.

4. Konklusjon

Departementets avgjørelse innebærer følgende nye krav i utslippstillatelsene av 19. mars 2001:

3. Utslipp til vann

Departementet overlater til fylkesmannen i Rogaland å fastsette frist for utredning av alternativt utslippssted og etablering av eventuelt nytt utslippssted for Egersund Sildeoljefabrikk AS og Silfas Egersund AS.

4. Utslipp til luft

For alle fiskemelsfabrikkene unntatt Silfas Karmsund settes kravet til 15 LE/m³.

For Silfas Karmsund settes kravet til 10 LE/m³.

For alle fiskemelsfabrikkene endres utslippstillatelsen til: Utslippskomponent: CO – konsentrasjonsgrense 100 mg/Nm³ midlingstid 12 timer.

For Silfas Karmsund endres utslippstillatelsen i tillegg til:
Utslippskomponent: NO_x – midlingstid 12 timer, støv – midlingstid 12 timer.

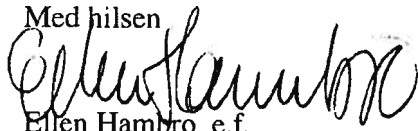
Departementet ber også om at det foretas en fullstendig luktkartlegging på de fabrikkene hvor dette ennå ikke er gjort med frist 31. desember 2003.

Departementet ber også om at sildemelsfabrikkene legger fram en handlingsplan som viser hvilke tiltak og fremdrift som skal til for å overholde de fastsatte luktgrensene med frist 1. mai 2004.

Luktgrensene for alle sildemelsfabrikkene settes med virkning fra 1. oktober 2004.

For øvrig opprettholdes SFTs avgjørelse.

Med hilsen

Ellen Hambro e.f.
avdelingsdirektør

Eva Elander Solli
Rådgiver

Likelydende brev til:

Bodø Sildoljefabrikk A/S, Pb. 91, 8001 Bodø
Egersund Sildoljefabrikk A/S, Pb. 100, 4379 Egersund
Fiskeriforskning, Avd. Sildolje – og Sildemelindustriens Forskningsinstitutt, Kjerreidviken
16, 5141 Fyllingsdalen
Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening, FHL fiskemel, Postboks 5471 Majorstua, 0305
Oslo
K/S Tromsø Fiskeindustri A/S & CO, Pb. 233, 9253 Tromsø
Måløy Sildoljefabrikk A/S, Avd. Deknepollen, 6718 Deknepollen
Måløy Sildoljefabrikk A/S, Avd. Ulvesund, 6718 Deknepollen
Reidar Jakobsen, Skagesundveien 30, 9010 Tromsø
Silfas Egersund A/S, Grønehaugen, 4370 Egersund
Silfas Karmsund A/S, Postboks 103, 4299 Avaldsnes
Silfas Moldtustranda A/S, Moldtustranda, 6076 Moldtustranda
Utdanningsforbundet, Klubben v/Vadsø Voksenpedagogiske Senter, Postboks 139, 9811
Vadsø
Vadsø Sildoljefabrikk A/S, Pb. 127, 9811 Vadsø
Vadsø Hotell og konferanse AS, Brugt. 2, 9800 Vadsø
Vedde Sildoljefabrikk A/S, 6090 Langevåg
Veldetun Velforening v/ Anne Elise Løberg, Slåttåvn 18, 4262 Avaldsnes
Veldetun Velforening v/Rolf Wiksnes, Monsahaugvn. 7, 4262 Avaldsnes

Kopi til:

Statens forurensningstilsyn, Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Fylkesmannen i Hordaland, Pb. 7310, 5020 Bergen,
Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Fylkeshuset, 6404 Molde,
Fylkesmannen i Troms, 9291 Tromsø,
Fylkesmannen i Rogaland, Pb. 59, 4001 Stavanger,
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, Pb. 37, 6861 Leikanger,
Fylkesmannen i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø,
Fylkesmannen i Finnmark, Statens hus Damsvegen 1, 9800 Vadsø

